خوشنویسی‌ها

۱-۳

رضا والی

مؤسسه‌ی فرهنگی ـ هنری ماهور
تهران ۱۴۰۱

فهرست

توضیحات اجرا ۶
توضیحات در مورد فواصل ۶
کوک ترکیبی ۶
فواصل بنیادی ۶
نظام کوک سنتی موسیقی ایران ۷
توضیحات در مورد اجرا با کمانچه ۸

خوشنویسی شماره‌ی ۱، حزین ۱۰
خوشنویسی شماره‌ی ۲، زند ۳۳
خوشنویسی شماره‌ی ۳، آکساک ۴۵

توضیحات اجرا

۱. خوشنویسی‌ها می‌توانند به صورت یک قطعه، یا به صورت سه قطعه‌ی متفاوت اجرا شوند (یعنی خوشنویسی شماره‌ی ۱، خوشنویسی شماره‌ی ۲، خوشنویسی شماره‌ی ۳).

۲. برای اجرای پارت کنترباس، امکانات زیر پیشنهاد می‌شوند:

الف. نوازنده‌ی کنترباس در روی صحنه.

ب. پخش نمونه‌ی ضبط شده‌ی پارت کنترباس از بلندگوهای سیستم استریو.

۳. جمله تقدیم قطعه «به یاد بود خاطره امیرعلیشاهی» باید در دفترچه‌ی کنسرت آورده شود.

۴. خوشنویسی‌ها می‌توانند با کوارتت سازهای زهی، یا با یک کوارتت تشکیل شده از چهار کمانچه اجرا شوند (نگاه کنید به توضیح اجرا با کمانچه).

۵. 𝄭 تقریبا یک ربع پرده بالاتر از بمل.

۶. 𝄰 تقریبا یک ربع پرده پایین‌تر از دیز.

۷. برای محاسبات دقیق ریز پرده‌ها، نگاه کنید به توضیحات در مورد فواصل.

۸. تمام علامت های عرضی تا آخر میزان ادامه می‌یابند.

توضیحات در مورد فواصل

خوشنویسی ها می‌توانند با نظام کوک سنتی ایران، یا با نظام کوک ترکیبی اجرا شوند. برای فواصل نظام کوک سنتی ایران به جدول فواصل نظام کوک سنتی ایران در صفحه بعد مراجعه کنید.

کوک ترکیبی

خوشنویسی‌ها می‌توانند با کوک ترکیبی متشکل از فواصل گام معتدل اروپایی، به اضافه فواصل زیر، که از نظام کوک سنتی ایران انتخاب شده اند، اجرا شوند:

دوم خنثی کوچک: تقریبا ۱۴۴ سنت.

دوم خنثی بزرگ: تقریبا ۱۵۶ سنت.

دوم بیش بزرگ: تقریبا ۲۵۵ سنت.

تمام فواصل دیگر کوک ترکیبی با کوک گام معتدل اروپایی مساوی هستند.

فواصل بنیادی

مدهای استفاده شده در خوشنویسی ها از فواصل بنیادی زیر تشکیل شده‌اند:

دوم کوچک: ۹۰.۵ سنت (در کوک ترکیبی: ۱۰۰ سنت).
دوم بزرگ: ۲۰۴.۵ سنت (در کوک ترکیبی: ۲۰۰ سنت).
دوم خنثی کوچک: ۱۴۴ سنت (در کوک ترکیبی: ۱۴۴ سنت).
دوم خنثی بزرگ: ۱۵۱ سنت (در کوک ترکیبی: ۱۵۶سنت).
دوم بیش بزرگ: ۲۶۵سنت (در کوک ترکیبی: ۲۵۵ سنت).

نظام کوک سنتی موسیقی ایران

جدول زیر، فواصل نظام کوک سنتی موسیقی ایران را نشان می دهد (ماخذ: مجید کیانی، هفت دستگاه موسیقی ایران، صفحه ۱۷۳):

نام نغمات	نسبت ها	فواصل از نت پایه محاسبات به سنت	فواصل همسایه محاسبات به سنت
Do	۱:۱	۰	۹۰،۵
Re ♭	۲۵۶:۲۴۳	۹۰،۵	۵۳،۴
Re ♮	۸۸:۸۱	۱۴۴	۶۰،۶
Re	۹:۸	۲۰۴،۶	۹۰،۵
Mi ♭	۳۲:۲۷	۲۹۵،۱	۶۰،۶
Mi ♮	۲۷:۲۲	۳۵۵،۷	۵۳،۴
Mi	۸۱:۶۴	۴۰۹،۲	۹۰،۵
Fa	۴:۳	۴۹۹،۷	۶۰،۷
Fa♯	۲۴۳:۱۷۶	۵۶۰،۳	۸۴،۶
Sol ♮	۳۵۲:۲۴۳	۶۴۳،۷	۶۰،۶
Sol	۳:۲	۷۰۴،۳	۹۰،۵
La ♭	۱۲۸:۸۱	۷۹۴،۸	۵۳،۴
La ♮	۱۳۲:۸۱	۸۴۸،۳	۶۰،۶
La	۲۷:۱۶	۹۰۸،۹	۹۰،۵
Si ♭	۱۶:۹	۹۹۹،۴	۶۰،۶
Si ♮	۸۱:۴۴	۱۰۶۰،۱	۵۳،۴
Si	۲۴۳:۱۲۸	۱۱۱۳،۵	۹۰،۵
Do	۲:۱	۱۲۰۴	

توضیحات در مورد اجرا با کمانچه

۱. قطعه‌ی خوشنویسی‌ها می‌تواند توسط یک کوارتت تشکیل شده ازکمانچه ایرانی اجرا شود. سازهای زیر پیشنهاد می‌شوند:

- دو کمانچه با وسعت صدای ویولون.
- یک میان کمانچه با وسعت صدای ویولا.
- یک کمانچه بم با وسعت صدای ویولونسل.

در صورت اجرا با کمانچه، نظام کوک سنتی موسیقی ایران باید استفاده شود.

به یاد بود خاطره‌ی

امیر علیشاهی